

*hokimligi
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi*

*maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
—umumiy o'rta ta'lim maktabi
geografiya fani o'qituvchisi*

*ning
20__-20__-o'quv yili 6-7-8-9-sinf uchun*

TO'GARAK HUJJATLARI

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfি	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“

”To ‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

*To‘garak rahbari_*

“_____” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari **To‘garak rahbari _____**

To 'garak rahbari _____

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “_____” to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Dunyo okeani tubining geologic tuzilishi va relyefi.			
2.	Okean suvining sho'rligi, harorati, oqimlari			
3.	Afrikaning geografik o'rni, o'rganilish tarixi			
4.	Afrikaning tabiiy- geografik o'lkalari			
5.	Janubiy Amerika Iqlimi. Ichki suvlari			
6.	Janubiy Amerika aholisi			
7.	Yevrosiyo. Tabiiy-geografik o'rni, o'rganish tarixi			
8.	Yevrosiyoning Iqlim va uning xususiyatlari			
9.	Masshtab.			
10.	Geografik qobiqning chegaralari, xususiyatlari.			
11.	Yerning iqlim mintaqalari.			
12.	Ekvatorial iqlim mintaqasi.			
13.	Okean suvining xususiyatlari			
14.	Materikning o'rganilishi.			
15.	Hind okeani.			
16.	Janubiy Amerika tabiat zonalari va balandlik mintaqalari.			
17.	Shimoliy Amerikaning tabiat zonalari va balandlik			
18.	O'zbekiston milliy iqtisodiyotining tuzilishi			
19.	Ko'mir sanoati			
20.	Elektroenergetika			
21.	Agrosanoat majmuasi			
22.	Dehqonchilik			
23.	Sanoatni hududiy tashkil etish hamda joylashtirish			
24.	Transport geografiyasi			
25.	Toshkent shahri			
26.	Jizzax viloyati			
27.	Firmani boshqarish –menejment			
28.	Marketing			
29.	Davlat budjeti			
30.	Bank tizimi			
31.	O'zbekiston respublikasining iqtisodiy salohiyati			
32.	Inflyatsiya va uning turlari			
33.	Ijtimoiy himoya vositalari			
34.	Xalqaro savdo			

Sana: "___" 20__-yil. Sinflar: ___. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Dunyo okeani tubining geologic tuzilishi va relyefi.

Mashg‘ulot usuli: no‘ananaviy usulda

Mashg‘ulot jixizi: dunyo xaritasi, atlas xarita, jadvallar, yangiliklar

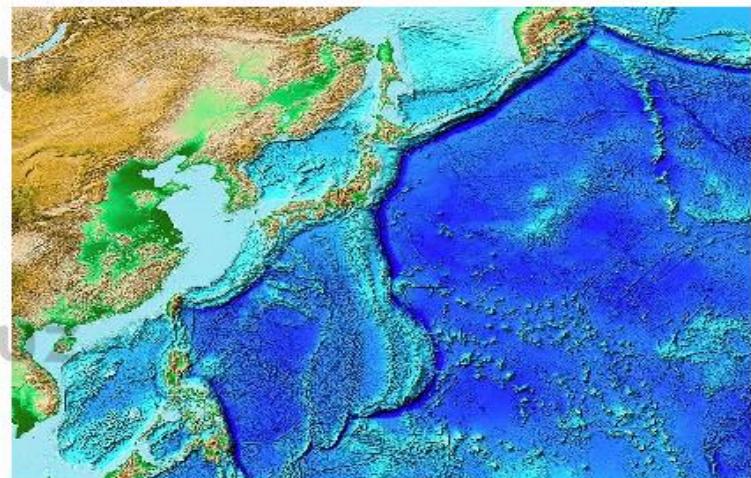
Mashg‘ulotning borishi:

1. Tashkiliy qism.
  - a) *Salomlashish*
  - b) *Honani mashg‘ulotga tayyorlash*
  - c) *O‘quvchilar davomatini aniqlash*
  - d) *Ob-havoni aniqlash va uni kuzatish*
  - e) *Shu kunning muhim yangiliklari*
2. O‘tilgan mavzuni so‘rab baxolash.
3. Yangi mavzu bayoni.
4. Yangi mavzuni mustahkamlash.
5. Uyga vazifa.

*Okeanlar tagi ham quruqliklar yuzasi kabi
notebris.*

*Okeanlarning materiklarga
tutashgan chekka qismlarida
quruqlikning suv tagidagi
davomi — materik sayozligi,
ya’ni shelf joylashgan.*

O‘tilgan mavzuni so‘rab baholash:

1. Quyosh tizimi, Yer, litosfera qanday hosil boigan?
2. Beruniy gipotezasi qanday mazmunga ega?
3. Qaysi gipotezani ko‘pchilik tan olgan?

Yangi mavzu bayoni

Dunyo okeani. Olimlarning flkricha, „okean“ atamasi finikiyaliklar so‘zidan olingan bo‘lib, yunoncha „qirg‘oqsiz dengiz“, „Yerni aylanib oquvchi buyuk daryo“, degan ma’noni anglatadi. „Dunyo okeani“ atamasini ms olimi Y.M.Shokalskiy 1917- yilda fanga kiritdi. Yer sharining uzlusiz suvli qobig‘i *Dunyo okeani* deb ataladi. Uni *oceanosfera* deb ham atashadi.

Dunyo okeani Yer sharining 361 mln. km² maydonini egallaydi. Suv Yer yuzasining Shimoliy yarimsharda 61% ini, Janubiy yarimsharda 81%ini qoplagan. Yerni Shimoliy, Janubiy, G‘arbiy va Sharqiy yarimsharlarga ajratilishidan tashqari, yana okeanlar yarimshari va materiklar yarimshariga ham bo‘linadi. Okeanlar yarimsharida Yer yuzining 90,5 % qismini suv qoplagan

Dunyo okeanini o‘rganish tarixi. Buyuk geografik kashfiyotlar davri (XV asrning ikkinchi

yarmi XVII asrning birinchi yarmi) dan boshlanadi. Bu davrda X.Kolumb, J.Kabot, Vasko da Gama, Amerigo Vespuccchi, F. Magellan, F. Dreyk, V. Yanszon, A. Tasman va boshqalar Dunyo okeanida suzishib, muhim kashfiyotlar qildilar. Shu bilan birga, oqimlar, materik va orollar, quruqlik qirg‘oqlari, suvning sho‘rligi, harorati, hayvonot olami to‘g‘risida qimmatli ma’lumotlar to‘pladilar. 1920- yildan keyin okean suvlari chuqurlik bo‘yi- cha o‘rganila boshlandi. 1960- yilda fransuz Jan Pikar *Mariana* cho‘kma- sini zabit etdi. Endilikda kemalar zamonaviy asbob-uskunalar bilan jihozlandi, mashhur Jak Iv Kusto komandasi to‘plagan ma’lumotlar, kosmik kemalardan olingan tasvirlar tahlil qilinmoqda.

Dunyo okeanining qismlari okean, dengiz, qo‘ltiq, bo‘g‘izlardan iborat. Okeanlar bir-biridan geografik o‘mi, geologik tuzilishi, biologik xususiyatlari bilan farq qiladigan ***bir butun tabiat komplekslaridir***.

Dunyo okeanini birinchi bo‘lib gollandiyalik olim B.Varenius 1650- yilda beshta qismga ajratdi (Tinch, Atlantika, Hind, Shimoliy va Janubiy Muz okeanlari). ICeyinchalik, tadqiqotchilar uchta, to‘rtta, hozirgi paytda esa Xalqaro okeanografik tashkilotlar tan olgan beshta okean ajratilmoqda. Dunyo okeanida jami 66 ta, quruqlikda esa 2 (Kaspiy va Orol) dengiz ajratilgan (8-rasm). Antarktida materigiga tutash dengizlar Janubiy okeanga tegishli (raqamlarda berilgan).

Okean tubi relyefi. Dunyo okeani tubi relyefi juda murakkab tuzilgan. Okean tubida materik sayozligi, materik yonbag‘ri, materik etagi, okean tubi botiqlari, 0‘rta okean tizmalari va eng chuqur cho‘kmalar kabi yirik relyef shakllari mavjud. 0‘rta okean tog‘ tizimining umumiyligi 60 ming km dan ortiqboiib, u barcha okeanlami kesib o‘tgan va bir qancha tarmoqlarga bo‘lingan. Materik bilan 0‘rta okean tog‘ tizmalari orasida yirik botiqlar joylashgan.

Dunyoning tabiiy xaritasida beshta havza ajratish mumkin. Ular Tinch, Atlantika, Hind, Shimoliy Muz okeani havzalari va berk havzalardir. Daryo qaysi havzaga o‘z suvini quysa, o‘sha havzaga tegishli bo‘ladi.

Yangi mavzuni mustahkamlash

1. Dunyo okeani va uning qismlari deganda nimani tushunasiz?
2. Dunyo okeanida qancha havza ajratish mumkin?
3. Qaysi okeanlar Yevrosiyoni, Avstraliyani va Antarktidani o‘rab turadi?

Uyga vazifa: mavzu xaqida tushunchalarni daftarga yozib, atamalarga izox keltiring.

Maktab MMIBDO‘_____ Sana_____ 20____yil

Mavzu: Okean suvining sho‘rligi, harorati, oqimlari.

I Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy maqsad: O‘quvchilarga dunyo okeani suvinig harorati, sho‘rligi va ulardag‘i oqimlarning paydo bo‘lishini tushuntirib berish

Tarbiyaviy maqsad: O‘quvchilarga ekologik tarbiya berish, Vatanimizga mehr-muhabbat hislarini shakllantirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘quvchilarni mustaqil fikrashga o‘rgatish, nutq madaniyatini o‘stirish, o‘z-o‘zini boshqarishga yo‘naltirish, hozirjavoblik, topqirlilik xususiyatlarini rivojlantirish.

Mashg‘ulot turi: Ta’lim beruvchi, interfaol

Mashg‘ulot o‘tish metodi: Aralash

Mashg‘ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 6-sinf mashg‘ulotligi, atlasi, yozuvsiz xaritasi, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jixozlar: Kompyuter, multimedia, slaydlar.

I. Tashkiliy qism. O‘qituvchining kirish so‘zi. Davomatni aniqlash. O‘quvchilarni mashg‘ulotga hozirlash

II. O‘tgan mavzuni so‘rab baholash. O‘tilgan mavzuni so‘rab mustahkamlash

III. Yangi mavzbu bayoni:

Okean suvining sho‘rligi. Dunyo okeani suvining asosiy xususiyati sho‘rligidir. Agar suvning tarkibidagi tuz miqdori 1 litr suvda 1 grammdan kam bo‘lsa, chuchuk, ortiq bo‘lsa, sho‘r suv deb ataladi.

Shuning uchun 1 litr suvda erigan moddalar (gramm yoki promilledagi) miqdori suvningsho‘rligidarajasini bildiradi. Dunyo okeani suvining o‘rtacha sho‘rligi 35 % bo‘lib, unda har xii moddalar: tuziar, organik moddalar, erigan holatdagi metallar uchraydi.

Okean suvining sho‘rligi uning harorati bilan uzviy bog‘iiq bo‘lib.

umumgeografik qonuniyatlarga bo‘ysunadi. Ekvatorial zonaga (34—35° O) nisbatan tropik mintaqalarda suvning sho‘rligi ancha yuqori (Tinch okeanda 36—37°, Atlantika okeanida 37,9°) Okeanning

ochiq qismida suvning sho‘rligi 33° dan 37° gacha, dengiziarda 2° dan (Fin qo‘ltig‘i) 42° gacha (Qizil dengiz) o‘zgaradi. Okean suvining harorati. Dunyo okeani suvarining harorati geografik qonuniyat asosida o‘zgarib boradi. Suv yuzasining o‘rtacha yillik harorati 17,54°C ga teng. Ochiq okeanda — 2° dan 29°C gacha o‘zgaradi. Termik ekvator zonasida (5 — 100° shimoliy kenglikiarda) yuza suvning o‘rtacha harorati 27—28°C. Lekin tropikiarda bu harorat 25—27°C ni tashkil etadi. Qutbiy o‘ikalarda harorat —1°, —2°C gacha pasayadi.

Dunyo okeanining suvi kenglik va uzunlik bo‘yicha o‘zgarishi bilan birga, chuquriik tomon ham o‘zgaradi. Okean tubida harorat 1000 m dan chuqurda, o‘rta hisobda 2 — 3°C atrofida bo‘ladi. Lekin Shimoliy Muz okeanida muz tagi yuza suvining harorati 0°C atrofida bo‘lsa, 200—800 m chuqurlikda 1,3—2°C, tubida esa 1°C gacha pasayadi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: Yangi mavzuni savol-javob qilib mustahkamlash

V. O‘quvchilarni baholash va uyga vazifa: Mavzuni o‘qish, xarita bilan ishslash

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: ___. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Afrika. Geografik o‘rni, o‘rganilish tarixi

I Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy maqsad: O‘quvchilarga materikning asosiy xususiyatlari; materikning tekshirish tarixi haqida tushuncha berish

Tarbiyaviy maqsad: O‘quvchilarga ekologik tarbiya berish, Vatanimizga mehr-muhabbat hislarini shakllantirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘quvchilarni mustaqil fikrlashga o‘rgatish, nutq madaniyatini o‘sirish, o‘z-o‘zini boshqarishga yo‘naltirish, hozirjavoblik, topqirlik xususiyatlarini rivojlantirish.

Mashg‘ulot turi: Ta’lim beruvchi, interfaol.

Mashg‘ulot o‘tish metodi: Aralash

Mashg‘ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 6-sinf mashg‘ulotligi, atlasi, yozuvlari xaritasi, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jixozlar: Kompyuter, multimedia, slaydlar.

I. Tashkiliy qism. O‘qituvchining kirish so‘zi. Davomatni aniqlash. O‘quvchilarni mashg‘ulotga hozirlash

II. O‘tgan mavzuni so‘rab baholash. 3.Biz bilgan bilimlar.

III. Yangi mavzuni bayoni:

Asosiy xususiyatlari. Ekvator o‘rtasidan va bosh meridian g‘arbidan kesib o‘tgan yagona materik, eng katta cho‘llar bor, eng issiq materik, eng yuqori harorat kuzatilgan, eng uzun va Sharqiy yarimsharning eng sersuv daryolari bor, eng pakana „o‘rmon odamlari”, eng yirik maymunlar, eng yirik sutevizuvchilar yashaydi, qirg‘og‘i eng kam parchalangan, Buyuk Afrika yer yorig‘i bor, har ikkala kenglikiar bobyicha iqlim mintaqalari va tabiat zonalari takrorlanib joylashgan, chuchuk suvli eng uzun (750 km) va chuqur Tanganika (1435 m) ko‘li bor, olmos qazib chiqarishda dunyoda birinchi o‘rinda.

Ma’lumki, Yer sharida okeanlar va materikiar turlicha taqsimlangan. Jumladan, Shimoliy yarimsharning 39% 1, Janubiy yarimsharning esa 19% i quruqlikdan iborat. Agar globusni ko‘proq materikiar hududiga to‘g‘rilansa, „Materiklar yarimshari” hosil bo‘ladi. Ushbu yarimsharda quruqlik 53% maydonni egallaydi. Shularga asoslanib, keyingi paytda olimlar „Materikiar yarimshari”ni ajratishmoqda (10- rasm). Geografik o‘rni. Afrika — tobrta yarimsharda joylashgan yagona materik. Ekvator Afrikani teng ikkiga bo‘lib turadi. Uning shimoliy vajanubiy chekka nuqtalari ekvatoridan deyarli teng masofada joylashgan. Gibraltar bo‘g‘izi orqali Yevropa, Suvaysh boyni orqali Osiyo qit’alari bilan tutashib turadi. Materikning shimoliy va g‘arbiy sohillarini Atlantika okeani suviari, shimoli-sharqiy va sharqiy sohillarini esa Hind okeani suviari yuvib turadi. Afrikaning qirg‘oqlari kam parchalangan bo‘lib, uzunligi 30500 km ga teng.

Afrika shimoldan janubga torayib boradi. Shimolly qismining eni (Almadi va Ros-Xafun burunlari oralig‘i) 7500 km bo‘lsa, janubining eni 3000 km ga teng. Materik sharqida yirik Somali yarimoroli va Mozambik bo‘g‘izi bilan ajralgan Madagaskar oroli joylashgan. G‘arbida eng yirik Gvineya qo‘ltigbi bor.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

V. O‘quvchilarni baholash va uygaga vazifa: Mavzuni o‘qish , xarita bilan ishlash

Maktab MMIBDO‘_____ Sana_____ 20____yil

veb-saytimiz: **Zokirjon.com**

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-00-68 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan nza4567 izlab telegramga murojaat qilishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant doc formatda beriladi.

43 listdan iborat geografiya fanidan 6-9-sinf 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo‘ling!
Bizda maktablar uchun quydagи hujjatlар mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to‘garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO‘ ish hujjatlari**
- 11. O‘IBDO‘ ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo‘mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**